

Силабус курсу
Художнє конструювання

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**
Спеціальність: **014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)**
Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Кількість кредитів – **6**

Рік підготовки– **3, семестр 5-6**
Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: -
Консультації:-

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Вербіцька Ірина Орестівна

Контактна інформація iruna_motanka1973@ukr.net; 0677401535

Опис дисципліни

Вивчення дисципліни «Художнє конструювання» спрямоване на формування вмінь і навичок студентів у процесі розробки виробів, етапів художнього конструювання виробів, створення різноманітних композицій, розробки необхідної документації, поглиблення знань з історії та теорії розвитку промислової естетики та дизайну, розкриття проблеми взаємозв'язку між наукою, технікою та мистецтвом, співвідношення краси та користі у матеріальному виробництві, а також знайти практичне застосування в подальшій професійній діяльності.

Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни є: вивчення теоретичних основ методів розробки виробів та етапів художнього конструювання виробів; створення різноманітних композицій; розробка необхідної документації; розвиток здібності до абстрактного мислення; розвиток просторового уявлення та якості, що необхідні вчителю образотворчого мистецтва для впровадження у навчальний процес; ознайомлення студентів з низкою законів і принципів проектування виробів; розуміння специфіки графічної мови, що органічно пов'язана з поняттям площини, її художньою пластичною організацією, а також знайти практичне застосування в подальшій професійній діяльності.

Зміст дисципліни «Художнє конструювання» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері образотворчого мистецтва, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Історичні витоки промислової культури.		

1	Тема 1. Поняття “промислової естетики” та “дизайну”.	<p>Знати загальні поняття, мету, завдання художнього конструювання; найдавніші відомості про особливості розвитку матеріальної культури і техніки, синкретичну єдність матеріальної та духовної першооснов у виробничій сфері; загальні теоретичні положення про єдність раціонального та художньо-образного мислення, поєднання краси та користі у матеріальних предметах. Утилітарні та естетичні функції у промисловому виробництві.</p> <p>Розуміти термін "промислова естетика", етимологію термінів "естетика", "технічна естетика", "промислове мистецтво", "дизайн", їх сучасне трактування; взаємовідношення технічної естетики та дизайну, проблему співвідношення краси і користі у матеріальному виробництві.</p> <p>Вміти продемонструвати знання та розуміння важливих понять, принципів та теорій з художнього конструювання.</p>
2	Тема 2. Історичні витоки промислової культури.	<p>Знати визначення та закономірності розвитку матеріальної культури і мистецтва в прадавні часи; історичні корені естетичного мислення та технічної творчості, теоретичні обґрунтування естетичної проблематики у матеріальному виробництві різних історично-культурних епох: від античності до доби промислових революцій Нового часу. Розуміти особливості мистецтва первісного суспільства його практичний характер, виробничу діяльність. Вміти сформулювати основні принципи, та практичне спрямування античної естетики.</p>
3	Тема 3. Промислова естетика XIX століття.	<p>Знати естетичні проблеми XIX століття у контексті розвитку капіталістичної промисловості та ринку; перші промислові виставки у Берліні (1844) та Парижі (1849), їх роль для впровадження мистецтва у матеріальне виробництво, техніку та повсякденний побут.</p> <p>Розуміти зв'язок техніки та мистецтва; роль виникнення перших спеціальних журналів та видань з естетичних проблем та художнього проектування.</p> <p>Вміти популяризувати естетичні досягнення промислового виробництва та усвідомлювати естетичні проблеми техніки і матеріальної культури.</p>
Змістовий модуль 2. Промислова естетика та дизайнерські теорії модерної доби		
4	Тема 4. Промислова естетика та дизайнерські теорії модерної доби (кінець XIX-початок XX століття).	<p>Знати основні принципи модерної естетики кінця XIX-початку XXст.; принципи функціоналізму та врахування взаємозв'язку людини та оточуючого світу; основні теоретичні концепції дизайну кінця XIX - початку XXст., його провідні школи та лідери. Модерн в естетиці інтер'єрів архітектурних споруд.</p> <p>Розуміти вплив великомасштабного виробництва та монополізації промисловості на становлення дизайну як самостійної професії.</p> <p>Вміти використовувати історичний досвід періоду модернізму у пошуку сучасних форм предметів, орнаментики, стилізації у процесі дизайн-проектування.</p>
5	Тема 5. Промисловий дизайн США XX століття.	<p>Знати історію становлення американського промислового дизайну; дизайнерську творчість Луїса Салівена, Джосефа Сайнела, Генрі Дрейфуса та Генрі Форда; розвиток американського футуродизайну; діяльність Нормана Бел Геддеса; виникнення стафф – дизайну, незалежного дизайну, нон-дизайну; розгалужену структуру сучасного промислового дизайну в США та його різновиди; основні форми дизайнерської діяльності; освітні заклади з підготовки фахівців - дизайнерів у сучасній Америці. Розуміти концепцію</p>

		"машинного мистецтва" та промислового дизайну 30-х років; зв'язок промислової естетики з ринком; суть маркетингу та його основні завдання у сфері промисловості; маркетинговий підхід американських дизайнерів до розробки та реалізації промислового виробу. Вміти використати досвід провідних американських дизайнерських фірм і бюро у вітчизняному дизайн-конструюванні.
6	Тема 6. Теоретичні основи промислової естетики.	Знати особливості співвідношення художньої форми і змісту предметного виробу; чинники, що впливають на форму промислового предмета; історію розвитку евристики та її закони; основні прийоми активізації творчого пошуку: аналогію, інверсію, евристичне комбінування, асоціативний метод, основні види стилізації Розуміти відповідність художньої форми функціональним, техніко-економічним та композиційно-естетичним вимогам; роль дизайнера-стиліста; зв'язок стилізації з декоративно-прикладним мистецтвом. Вміти використовувати на практиці художні засоби технічної естетики: пропорційність, масштаб, ритм, ракурс, колір, контраст та нюанс, кольорову гармонію, світлові ефекти, творчі методи дизайну, та користуватись конструкційними та декоративно-оздоблювальними матеріалами.
Змістовий модуль 3. Основні закономірності формоутворення виробів.		
7	Тема 7. Основи ергодизайну.	Знати визначення поняття «біоніка» та «ергономіка», їх значення в художньому конструюванні; теоретичні, методологічні та практичні основи біодизайну; Розуміти природні форми, живі організми і структури як об'єкти дослідження. Біоформи в художньому конструюванні. Вміти зробити збір і вивчення проектних даних; аналіз характеристик і функцій: соціально-естетичних, ергономічних, технологічних, соціально-економічних майбутнього виробу та його аналогів; трансформувати (стилізувати) біоформи у виробу; вибирати декоративно-конструктивні матеріали та технології оздоблення. ; формувати варіанти ергономічного рішення.
8	Тема 8. Фактори, що впливають на формування виробів. Геометричні концепції формотворення. Трансформація. Модуль. Модульні системи.	Знати вплив факторів на формоутворення раціонального використання матеріалів, конструкцій, прогресивних методів технології виробництва. Розуміти антропометричні, фізіологічні та естетичні вимоги в художньому конструюванні. Вміти опрацювати формально - стильові характеристики об'ємно - просторових форм.
9	Тема 9. Дизайн у незалежній Україні.	Знати основні різновиди сучасного дизайну, сучасні тенденції естетичного оформлення ділового офісу: розробка план-схеми офісу, організація робочого місця, колір, меблі, технічне обладнання, вимоги до приміщення. Розуміти роль та значення дизайну для піднесення української економіки та входження України у світовий економічний і культурний простір.
Змістовий модуль 4. Основи художнього конструювання		
10	Тема 10. Архітектоніка, її значення для формоутворення.	Знати визначення дизайнерського проектування (художнього конструювання) як процесу конкретного виконання проектного завдання; стадії розробки: концепції, визначення цілей, аналіз об'єкта, проведення самого проектування (моделювання, макетування тощо). Вміти розробляти проектну документацію, створювати цілісну форму та естетичну цінність

		предметно-просторових структур.
11	Тема 11. Тектоніка як головна категорія композиції: види та категорії, властивості та якості, закономірності та засоби.	Знати композиційні прийоми та рішення об'ємно-просторової структури і тектоніку предмета; закономірності будови форми та об'ємно-просторової структури; характер взаємодії простору з об'ємом. Взаємозв'язок тектоніки з об'ємно-просторовою структурою. Розуміти умови цілісності об'ємно-просторової структури: впорядкованість, групування елементів композиції, єдність побудови. Закономірність побудови ансамблю. Властивості та якості композиції: композиційна рівновага; симетрія та асиметрія як засоби художньої виразності композиції пропорції та пропорційність як засоби гармонізації композиції.
12	Тема 12. Основні етапи розробки художнього – конструкторського проекту.	Знати принципи художнього конструювання, комплексне, одночасне рішення утилітарного – функціональних, конструктивно – технологічних, економічних та ергономічних вимог. Розуміти вплив єдності форми та змісту (образності), методику художньо-конструкторського аналізу. Вміти відтворити стадії розробки художньо-конструкторського виробу.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1.	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
ЗК 6.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ЗК 7.	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
ЗК 8.	Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК 6.	Здатність володіти методами і навичками створення макетів об'єктів за проектними кресленнями.
СК 8.	Здатність застосовувати теоретичні основи нарисної геометрії і перспективи в практичній художній діяльності.
СК 11.	Здатність застосовувати засоби та закони композиції та кольорознавства в практичній художній діяльності.
СК 12.	Здатність використовувати можливості комп'ютерної графіки у майбутній професійній діяльності вчителя образотворчого мистецтва та при створенні художньої продукції.
ПРН 2.	Знання та володіння критеріями оцінки якості виконуваних робіт.

ПРН 8.	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму; здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 19.	Знання теорії, історії, методики дизайну та вміння створювати власні дизайн об'єкти відповідно до аудиторії споживачів і тематики.
ПРН 21.	Володіння практичними основами образотворчої грамоти на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу, володіння культурою виконання творчої роботи.

Літературні джерела

Базові:

1. Апостолук С.О. Основи ергономіки. – К.: Основа, 2003.
2. Виробничо-практичне видання БлекБокс – К.: Біос Дизайн Букс, 2007 – 246с.
4. Даниленко В. Дизайн. – Харків:ХДАДМ, 2003.
5. Куленко М. Графічний дизайн. – К.: КНУБА, 2003.
6. Победин В.А. Знаки в графическом дизайне – Харьков: Веста: Издательство Ранок, 2001 – 96с.
7. Сьомкін С.В. Основи проектування та конструювання: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2007. – 283 с.
8. Шевченко В.Я. Композиція плаката: Навч. Посіб. – 2-ге вид., доп. – Х.: Колорит, 2007. – 133с.

Допоміжні:

1. Антонович Є.А., Васишин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч.посібник/ За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с.
2. Хмельовський О.М. Вступ у дизайн. – Луцьк: ЛДТУ, 2002.
3. Фольт О.В., Смолинський Р.І. «Основи художнього конструювання» - К.:Вища школа, 1973 – 143 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Залік

Поточний контроль та самостійна робота						Підсумк. контр.	Сума
ЗМ1 (30 б)			ЗМ2 (30б)				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	40	100
5	10	15	10	10	10		

Екзамен

Поточний контроль та самостійна робота						Підсумк. контр.	Сума
ЗМ3 (30 б)			ЗМ4 (30б)				
Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	40	100
10	10	10	10	10	10		

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних та лабораторних робіт
- 3) Завдання для самостійної роботи
- 4) Електронне навчання в системі **MODLE**